

Warszawa, dnia 05 maja 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

OPS.zs.0220.20.2020OPS.zs.0220.20.2020

**Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

W nawiązaniu do pisma znak: BPS.DKS.KU.0401.6.2020 z dnia 6 kwietnia 2020 r., dotyczącego prośby o sporządzenie opinii do *projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk senacki nr 65)*, uprzejmie informuję, co następuje.

Art. 1 pkt 1 lit. a przedmiotowego projektu ustawy (zmieniający art. 13 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) określa, że *„napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone są:*

- 1) oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy;*
- 2) informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.”.*

Powyższy przepis zmieniający art. 13 ust. 1 pkt 1 jest niezgodny z przepisami Unii Europejskiej zawartymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304

z 22.11.2011, str. 18, z późn. zm.). W art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia zawarty jest wykaz danych szczegółowych na temat żywności, w tym w odniesieniu do napojów alkoholowych, których podanie jest obowiązkowe. Nie jest więc możliwe wybiórcze powtarzanie wymogów dotyczących znakowania napojów alkoholowych w przepisach krajowych.

W związku z powyższym proponuję rezygnację ze zmiany art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ponadto chciałbym zauważyć, że w art. 46 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) określono, że napojem alkoholowym na potrzeby tej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu. Powyższy przepis, z uwagi na brzmienie zmienianego art. 13 ust. 1 pkt 1 *ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* jest niezgodny z zasadami horyzontalnymi dotyczącymi znakowania środków spożywczych, gdyż zgodnie z ww. rozporządzeniem zawartość alkoholu podaje się na etykietach napojów alkoholowych o zawartości alkoholu większej niż 1,2 % obj., a nie 0,5 % obj. Projektowane przepisy w zaproponowanym kształcie są więc niespójne i mogą powodować problemy interpretacyjne.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że zarówno w przepisach Unii Europejskiej jak i przepisach krajowych w większości przypadków posługujemy się pojęciem „zawartości alkoholu” a nie „mocy alkoholu” czy „stężeniu alkoholu” – stosowanie powyższych określeń powinno zostać ujednoczone również w *ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

W zakresie podawania na napojach alkoholowych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią (art. 1 ust. 1 lit. a *projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*) pragnę zauważyć, że rozporządzenie określające wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji nt. szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, z uwagi na określone kompetencje Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie znakowania żywności, powinno być wydawane przez Ministra Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Należy również zwrócić uwagę, że prawdopodobnie intencją ww. projektu ustawy było, aby konieczność podawania ostrzeżeń dotyczących spożywania wyrobów alkoholowych przez kobiety w ciąży i karmiące dotyczyła nie tylko krajowych wyrobów ale również importowanych. Z tego względu projekt powinien być również oceniony pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej w zakresie zachowania zasad swobodnego przepływu towarów oraz braku klauzul o możliwości wprowadzania do obrotu w Polsce wyrobów alkoholowych z innych państw

członkowskich, Turcji i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), jeśli zostały wyprodukowane zgodnie z przepisami tamtych państw.

W zakresie przepisów zawartych w art. 2 senackiego projektu ustawy pragnę zauważyć, że napoje alkoholowe o zawartości alkoholu wynoszącej 10% objętościowo lub więcej są zwolnione z obowiązku podawania minimalnej daty trwałości. Powyższe oznacza, że takie napoje alkoholowe, w tym wszystkie napoje spirytusowe, mogą znajdować się w hurtowniach lub sklepach detalicznych znacznie dłużej niż przez proponowany w projekcie ustawy okres 24 miesięcy. W związku z powyższym takie napoje alkoholowe mogą być w obrocie aż do wyczerpania zapasów.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że Ministerstwo Zdrowia podejmowało już próbę wprowadzenia przepisów nakładających wymagania dotyczące oznakowania napojów alkoholowych informacją o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Jednakże Komisja Europejska odrzuciła ten projekt w ramach notyfikacji, z uwagi na brak prezentacji odpowiednich badań przeprowadzonych w tym zakresie w Polsce. Dlatego należałoby w tym zakresie zasięgnąć opinii Ministra Zdrowia.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że w obecnej sytuacji spowodowanej pandemią branża spożywcza, w tym również napojów alkoholowych, będzie musiała po jej ustąpieniu zająć się przede wszystkim nadrobieniem strat ekonomicznych wynikających ze zmniejszenia sprzedaży, eksportu i obniżenia produkcji. W tym przypadku zwiększenie kosztów funkcjonowania zakładów związane z wymianą opakowań, z uwagi na konieczność wprowadzenia dodatkowego oznakowania przewidzianego w senackim projekcie *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* jest zbyt dużym obciążeniem dla branży. Szczególnie istotne jest to, że napoje alkoholowe, w tym wszystkie napoje spirytusowe, mogą znajdować się w hurtowniach lub sklepach detalicznych znacznie dłużej niż, przez proponowany w projekcie ustawy okres 24 miesięcy. Zatem wymiana opakowań w okresie 2 lat musiałaby łączyć się z wycofaniem z obrotu oraz magazynów gotowych produktów w opakowaniach nie zawierających proponowanego ostrzeżenia.

W zawartej w Ocenie Skutków Regulacji ocenie wpływu na branżę napojów alkoholowych wskazano, że przy 553 podmiotach produkujących napoje alkoholowe (wg stanu na koniec 2015 r.), szacowane łączne koszty jednorazowe związane z zapoznaniem się z przepisami oraz dostosowaniem do wymogów wzory etykiet mogą wynieść ok. 91 mln zł. Przy czym należy podkreślić, że szacunki te oparto o wyliczenia zawarte w dokumencie Komisji Europejskiej z 2008 r., co może nie być adekwatne do dzisiaj ponoszonych kosztów.

Nie uwzględniono również specyfiki branży, która należy do najrzadziej zmieniających oznakowanie na opakowaniach, z uwagi na stosunkowo niewielką ilość wymaganych informacji i brak konieczności ich tłumaczeniu na różne języki, a także z uwagi na długą trwałość tych wyrobów.

Z uwagi na powyższe, w mojej opinii, procedowanie w tym momencie nad dodatkową regulacją prawną mającą wpływ na zwiększenie wydatków w kilku branżach przetwórstwa spożywczego (piwowarstwo, branża napojów spirytusowych, winiarstwo), które mogą znaleźć się w głębokiej recesji, wymaga dokładnego przeanalizowania i wydaje się być obecnie nieuzasadniona.

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi